

Stage Jaar 1: stage 1.1 & 1.2

Aan het werk in de wijk: het verloskundig perspectief

AVAG 2019-2020

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Verloskunde Academie Amsterdam Groningen.

Colofon

September 2019

Verloskunde Academie Amsterdam
Vlaardingenlaan 1
1059 GL Amsterdam
Tel 020 495 3456
www.verloskunde-academie.nl

Verloskunde Academie Groningen
Dirk Huizingastraat 3-5
9713 GL Groningen
Tel 050 361 8886
Fax 050 361 9930
www.verloskunde-academie.nl

Inhoud

Inhoud.....	3
Gebruikte afkortingen	4
Inleiding	5
Organisatie	6
Vorbereiding op de stage	8
Begeleiding tijdens de stage.....	9
Na de stage	11
Programma inhoudelijk.....	12
Week Verloskundig redeneren en handelen	12
Stage 1.1: De verloskundige aan het werk.....	13
Overzicht deeltaken	13
Deeltaak 9.1b 2019 - 2020	13
Wettelijke verrichtingen en activiteiten.....	16
Stage terugkomactiviteiten (STA)	16
Stage 1.2: De verloskundige in opleiding (VIO) aan het werk	17
Overzicht deeltaken	17
Wettelijke verrichtingen en activiteiten.....	17
Stage terugkomactiviteiten	18
Toetsing stages	19
Bijlage 1 Regels van Pendleton	20
Bijlage 2 Logboek.....	21
Bijlage 3: Overzicht formulieren.....	23
Bijlage 4: Overzicht VHO onderwijs jaar 1 (Voor stageopleider).....	24
Vaardigheden voorafgaand aan stage 1.1	24
Vaardigheden voorafgaand aan stage 1.2.....	24
Bijlage 5: Niveaus van deelname stage-activiteiten.....	25
Bijlage 6: Beoordelingsformulier deeltaak 9.1b	26

Gebruikte afkortingen

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur 2008. Wettelijke regeling opleiding verloskunde
EC	European Credit (Studiepunt)
KPB	Korte praktijkbeoordeling
PG	Professioneel gedrag
SBC	Stage beoordelingscommissie
STA	Stage Terugkom Activiteit
VAA	Verloskunde Academie Amsterdam
VAG	Verloskunde Academie Groningen
VHO	Vaardigheidsonderwijs
VIO	Verloskundige in opleiding
VRH	Verloskundig redeneren en handelen

Inleiding

Stages nemen in de opleiding tot verloskundige een belangrijke plaats in. Een derde van de opleiding is stage.

Stage is leren op de werkplek. In wat we noemen 'authentieke beroepssituaties' onderneem je activiteiten waarmee je verloskundige competenties ontwikkelt en voer je kwalificerende deel- en eindtaken uit. Je werkt daarbij samen met beroepsgenoten en andere zorgverleners, met verschillende niveaus van expertise. Tijdens een stage maak je direct deel uit van de complexe, dynamische beroepspraktijk. Werkplekleren is onderdeel van het levenslang leren dat nodig is om gedurende je hele verloskundige carrière competent te blijven.

In het eerste jaar zijn er twee soorten stages: een stage waarin je vooral waarneemt vanuit het cliëntenperspectief (doorlopende stage) en twee stages (stage 1.1 en 1.2) die uitgaan van het verloskundigenperspectief. In de stage cliëntperspectief observeer je hoe een cliënte de zwangerschap, baring en kraamperiode ervaart (zie verder de handleiding *Stage jaar 1, Aanstaand ouderschap: het cliëntperspectief*). Deze stage loopt het hele jaar door.

De handleiding die voor je ligt gaat over de stages vanuit het verloskundig perspectief. De voorbereiding op deze stages vindt plaats in de week "Verloskundig redeneren en handelen" (VRH). In deze week pas je datgene wat je in de modules hebt geleerd zo toe dat je het kunt inzetten in de stage. Je oefent het integreren van vaardigheden en het klinisch redeneren in een veel voorkomende praktijksituatie. Ook bereid je je voor op de stage: wat weet en kun je al, wat wil en moet je leren, en hoe ziet de toetsing eruit?

Deze week vormt een overgang van het binnenschoolse leren naar het leren op de werkplek.

In deze handleiding vind je in chronologische volgorde informatie over de week VRH en de stages. Indien van toepassing verwijzen we naar de handleiding *Stage jaar 1, Aanstaand ouderschap: het cliëntperspectief*.

Stages zijn ongelooflijk leerzaam, in het begin natuurlijk een beetje spannend, maar vooral ook leuk. Geniet ervan en veel succes!

Contactpersonen

SLC

Je kunt altijd contact opnemen met je eigen SLC'er.

Aanspreekpunt voor de week Verloskundig redeneren en handelen:

VAA	Mireille Rutten	Mireille.Rutten@inholland.nl
VAG	Michelle Talens	Michelle.Talens@inholland.nl
VAG	Meta Berrelkamp	Meta.Berrelkamp@inholland.nl

Organisatie van de Stages 1.1 en 1.2:

Stagecoördinatoren VAA:

Claartje Hart	Claartje.Hart@inholland.nl
Sabine Logtenberg	Sabine.Logtenberg@inholland.nl

Stagecoördinator VAG:

Liesbeth Kool, Relinde van der Stouwe, Anna Tsiamparlis-Wildeboer
stagebureau.vag@inholland.nl

Organisatie

Stage 1.1 bestaat uit twee weken en stage 1.2 uit vijf weken. De stages vinden beiden plaats in een verloskundige praktijk. Je volgt de stages bij voorkeur in dezelfde praktijk.

Voorafgaand aan stage 1.1 volg je binnenschools de week Verloskundig redeneren en handelen (VRH). Deze week bereidt jou inhoudelijk voor op je eerste stage.

Tijdens het stage programma worden kwalificerende deel- en eindtaken getoetst. Deze komen voort uit de vijf leerlijnen. Hieronder zie je een overzicht per leerlijn van de toets vormen in de stage.

■ Leerlijn Klinisch redeneren en handelen

Korte Praktijk Beoordeling

Deeltaken uit de leerlijn Klinisch redeneren en handelen worden met de 'korte praktijkbeoordeling' (KPB) getoetst. Deze deeltaken werken toe naar de uiteindelijke kwalificerende eindtaken (KET) die aan het einde van de studie worden behaald. In het *overzicht KET en DT* op de studiegids staat per stage beschreven welke taken je moet behalen. De KPB's zijn opgebouwd volgens de methodiek van het klinisch redeneren. Deze sluiten aan bij kennis en vaardigheden die in de voorafgaande modules aan bod zijn gekomen. In de week Verloskundig redeneren en handelen maak je kennis met deze manier van toetsen in verschillende beroepssituaties.

De formulieren voor de verschillende KPB's voor deze stage vind je op de studiegids. In hoofdstuk stage 1 en 2 staan de deeltaken van deze stage beschreven.

Bij het werken met deeltaken moeten jij en de opleider ervan uit kunnen gaan dat je na een voldoende beoordeling van de betreffende taak, je deze taak verder zelfstandig (met supervisie) kunt uitvoeren.

Verrichtingen

Verrichtingen houd je bij om aan het einde van de opleiding aan te tonen dat je voldoet aan de wettelijk gestelde eisen, zoals gesteld in de AMvB. In de studiegids vind je het totaaloverzicht van verrichtingen en de voorwaarden voor het mogen meetellen van een verrichting.

Je mag bepaalde verrichtingen (ook wel voorbehouden handelingen genoemd) pas in de stages uitvoeren, nadat je deze vaardigheden binnenschools behaald door middel van een toets. (zie OER artikel 3.12 lid 4)

Om alle vereiste verrichtingen te behalen, zijn per stage streefaantallen geformuleerd, zie document *streefaantallen stage* op de studiegids. Het zal voorkomen dat je door het aanbod in de praktijk hiervan afwijkt, maar streef ernaar deze aantallen te behalen.

Activiteiten

Je onderneemt stage-activiteiten op het gebied van risicoselectie, screening en diagnostiek. Deze activiteiten rond je af met een registratie, die je bij houdt in je totaaloverzicht activiteiten. Wat er van je wordt verwacht, wordt expliciet bij de stage activiteit vermeld. Zie overzicht *stage activiteiten* op de studiegids.

■ Leerlijn Professionaliseren

Professioneel gedrag

Net als in de binnenschoolse modules word je tijdens de stage beoordeeld op je professionele gedrag (PG). Het niveau waarop je moet functioneren wordt per opleidingsfase beschreven in het betreffende beoordelingsformulier professioneel gedrag. De criteria voor professioneel gedrag in de stage vind je op de studiegids.

Het PG wordt in de tweeweekse stage 1.1 aan het eind van de stage beoordeeld. Het eindbeoordelingsmoment van PG-stage 1.2 ligt na 3 weken.

Indien het PG van stage 1.1 onvoldoende is, dan is je herkans na drie weken van stage 1.2 (die vijf weken beslaat). Is de beoordeling van PG stage 1.2 voldoende (beoordelingsmoment na 3 weken), dan krijg je alsnog de EC voor stage 1.1.

Als je in stage 1.1 een voldoende hebt behaald en voor stage 1.2 (beoordelingsmoment na 3 weken) een onvoldoende PG behaalt, dan dienen de laatste twee weken van stage 1.2 als herkans voor PG-stage.

Plan na onvoldoende professioneel gedrag

Bij een onvoldoende beoordeling professioneel gedrag van stage 1.1 is het belangrijk daarop te reflecteren en een plan te maken voor het vervolg. Je schrijft dan op basis van de beoordeling een reflectieverslag en een “plan onvoldoende PG-stage” voor de stage 1.2. Dit plan wordt door je studieloopbaancoach goedgekeurd en door jou vooraf opgestuurd naar de stageplaats van stage 1.2. Indien de beoordeling professioneel gedrag in stageperiode 1.2 met een voldoende wordt afgerond, compenseer je hiermee ook je onvoldoende in de stageperiode 1.1.

Mocht je beoordeling PG van stage 1.2 onvoldoende zijn (ook na de herkansing binnen die stage), en kun je wel je studie vervolgen in jaar 2, dan schrijf je een reflectieverslag op basis van de beoordelingen en maak je een “plan onvoldoende PG-stage” voor de eerstkomende stage in jaar 2. Dit plan wordt door je studieloopbaancoach goedgekeurd en door jou voorafgaand aan de stage opgestuurd naar de stageplaats van stage 2.1. Voor een positief bindend studieadvies in jaar 1, dienen minimaal 2 EC's behaald te zijn voor professioneel gedrag in de stage (Zie artikel 5.2 OER).

■ Leerlijn Public Health

In stage 1.1 werk je aan een deeltaak voor de leerlijn Public Health. Je observeert een gezondheid bevorderende interventie gericht op leefstijl en/of voeding. Je houdt hierover een mondelinge presentatie op de eerste maandag aansluitend op de stage. Wat er van je wordt verwacht, wordt expliciet bij de stage activiteit vermeld (zie bij stageactiviteiten stage 1.1).

■ Leerlijn Wetenschap

Tijdens jaar 1 zijn er in de stage geen deeltaken of activiteiten van deze leerlijn.

■ Leerlijn Samenwerken en organiseren

Tijdens jaar 1 zijn er in de stage geen deeltaken of activiteiten van deze leerlijn.

Voorbereiding op de stage

Minimaal 2 weken voor aanvang van de stage maak je een afspraak met je stageopleider. Contactgegevens van je stageplek staan in het stage planningsysteem.

Je hebt door reflectie op je studievoortgang en inzicht in de doelen je beginsituatie in kaart en maak je een plan van aanpak. Daarvoor gebruik je het formulier "*Samenwerkingsafspraken stage*" (zie studiegids). Dit formulier vul je in Scorion in en stuur je voor aanvang van de afspraak op je stage adres naar de stageopleider.

Tijdens het kennismakingsgesprek bespreek je met de opleider de haalbaarheid van je plan/ doelen. Het is belangrijk om het dienstrooster en de planning af te stemmen op de deeltaken die je wilt laten beoordelen en de activiteiten die je wilt gaan uitvoeren. Om inzicht te geven in je niveau van functioneren laat je zien welke vaardigheidstoetsen je hebt behaald. Bij je tweede stage kun je ook laten zien welke deeltaken je hebt behaald in de vorige stage en welke verrichtingen je hebt afgetekend. Daarnaast vertel je welke punten je wilt versterken en verbeteren in jouw professionele gedrag.

Je spreekt het moment af waarop de tussenbeoordeling(en) en eindbeoordeling van je professionele gedrag plaatsvinden en door wie. De opleider vertelt je over de gang van zaken in de praktijk, de gedragscode (spreek je een cliënte bijvoorbeeld aan met "u" of "jij"?) en hoe hij / zij gewend is studenten te begeleiden en wat daarin van jou wordt verwacht. Alle afspraken worden vastgelegd op het formulier "*Samenwerkingsafspraken stage*". Samen vul je de gegevens in het formulier aan en het wordt vervolgens gevalideerd door je beoordelaar.

Begeleiding tijdens de stage

Werkplek

Op de werkplek word je begeleid door de stageopleiders. Zij zorgen dat je snel wegwijs wordt in de praktijk. Zij bespreken met jou aan het begin van de stage wat je wilt leren. Zij geven je feedback op je kennis, vaardigheden en professioneel gedrag zodat je kunt toewerken naar de beoordelingsmomenten.

Evalueer aan het einde van de dag of dienst (5-10 minuten). Hiervoor kan je de regels van Pendleton gebruiken (zie bijlage 1). Ook kan het logboek (bijlage 2) hierbij een handig hulpmiddel zijn. Ben hier proactief in: erom vragen of zelf met een evaluatie komen. Sommige studenten houden een logboek of schrift bij waarin ze de bevindingen van die korte evaluatiemomenten voor zichzelf samenvatten. Zie bijlage 2 voor een voorbeeld. Heb je complimenten over of wensen in de begeleiding, geef hier dan ook tussentijds professioneel feedback over.

Aanwezigheid

Tijdens de stages wordt op je komst gerekend. Voor stage geldt wettelijk een 100% aanwezigheidsplicht. Ben je toch afwezig geweest, probeer dan in overleg met de opleider de gemiste dag in te halen. Lukt dat niet dan moet de opleider het aantal dagen dat je afwezig bent geweest op de beoordeling Professioneel Gedrag invullen. De gemiste dagen moeten in de volgende stageperiode worden ingehaald. Stage 1.1 is vaak te kort om extra dagen stage te lopen. Deze dagen kan je dan inhalen tijdens stage 1.2. Laat dit dan goed noteren op het PG formulier.

Realiseer je dat elke stageplek kostbaar is. Als je stage mist kan dat vaak niet op een door jou gewenst moment worden ingehaald.

Tijdens de STA dagen geldt ook een 100% aanwezigheid. Mocht je niet aanwezig zijn dan wordt er een vervangende opdracht van je verwacht. Per jaar mag je 1 STA missen mocht de STA tijdens je vakantie gepland staan. (zie OER art 3.8.3)

Een stageweek heeft een studiebelasting van 42 uur. Tijdens de stage zijn er binnenschoolse stage terugkomactiviteiten (STA) en landelijke voortgangstoetsen (LVGT) gepland. Aanwezigheid bij een STA of LVGT geldt als stagedag. Het voorbereiden, uitvoeren en afronden van stageopdrachten en activiteiten kan in rustigere uren van de stage gedaan worden. Herkansingen gelden niet als stagetijd. Verder zijn er gedurende de stage geen binnen schoolse activiteiten gepland.

Werktijden in de verloskundige praktijk

AVAG heeft geen harde eisen geformuleerd ten aanzien van het aantal zorgeenheden dat een stagebiedende praktijk moet hebben. Er wordt verwacht dat opleiders en studenten samen een optimale invulling geven aan het aantal stage-uren. Hieronder vallen aanwezigheid tijdens diensten, spreekuren, kraamvisites, maar ook het opzoeken van theorie, het voor- of na bereiden van spreekuren en kraamvisites en het bijwonen van overleggen.

De norm hangt af van de praktijkgrootte. Hierbij wordt uitgegaan van een normpraktijk van 105 zorgeenheden¹. Voor de 24 uur bereikbaarheid in een normpraktijk reken je 4 werkuren. Als de praktijk waarin je stage loopt groter is, pas je het aantal uren per 24-uursdienst daarop aan. In de tabel zie je een paar voorbeelden. Als er in de dienst kraamvisites worden afgelegd, worden de uren die besteed zijn aan de kraamvisites bij deze uren opgeteld. Uiteraard mag er bij een drukke dienst het reële aantal gewerkte uren worden gerekend.

¹ *Opbouw tarief verloskundige zorg 2015, www.knov.nl/tarieven/vergoedingen*

Aantal zorgeenheden	Aantal gewerkte uren per 24-uursdienst (afgerond)	Percentage norm
105 zorgeenheden ²	4 uur	100%
250 zorgeenheden	10 uur	250%
315 zorgeenheden	12 uur	300%

Ervaring leert dat je hard moet werken om het minimum aantal verrichtingen zoals vastgelegd in de wet te behalen binnen de vier jaar van je opleiding. Om die reden is het verstandig een bevalling die rond het einde van de stagedag plaatsvindt af te maken en ruim beschikbaar te zijn voor bevallingen.

Voor alle stages geldt dat het in de verloskunde vaak een zaak van hollen of stilstaan is. Probeer de momenten dat het rustig is (even geen partus) te benutten voor het uitvoeren van de stageopdracht en stageactiviteiten.

Opleiding

Vanuit de opleiding neemt een docent van het semesterteam contact met je op om te horen hoe het met je gaat: hoe voel je je op de werkplek, hoe gaat het met leren? Als alles goed gaat of je bent geholpen met een paar kleine tips, dan is dat eenmalig contact. Tijdens de STA bespreek je jouw ervaringen in de groep en met de studieloopbaancoach. Er kunnen problemen zijn, die meer aandacht verdienen, zoals stagnering in de studievoortgang door bijvoorbeeld persoonlijke problemen of lastigheden in de interactie met de stageopleider(s). We willen dat je dan zo snel mogelijk contact opneemt met je studieloopbaancoach (SLC). Zijn er problemen tussen jou en de opleider dan kan je contact opnemen met de stagecoördinator.

Het kan zijn dat je tijdens je stage te maken krijgt met een heftige of traumatische casus, bijvoorbeeld een IUVD. Zo'n gebeurtenis heeft vaak een grote impact en hier zijn we graag van op de hoogte. In dat geval willen we graag dat je contact opneemt met de stagecoördinatoren (zie inleiding van deze handleiding). Zij willen graag van je horen hoe het met je gaat en beoordelen wat je nodig hebt aan begeleiding.

Organiseren van de toetsing

KPB

De momenten van toetsing door middel van een KPB bepaal je samen met je opleider. Bij oefenmomenten vraag je mondeling of op papier feedback te geven. Hiervoor kan bijvoorbeeld het betreffende KPB formulier van een deeltaak gebruikt worden. Voor het toetsmoment nodig je de opleider uit in Scorion via de mail. Wil je bijvoorbeeld de deeltaak "Anamnese afnemen" beoordeeld hebben, dan kijk je welke momenten je in de stage hebt om dit te oefenen en welk moment geschikt is om te toetsen.

Verrichtingen en activiteiten

Verrichtingen en activiteiten houd je gedurende de stage op papier bij (zie formulier *wettelijke verrichtingen en stage activiteiten* en de *aftekenlijst* in de studiegids) en deze verrichting/ activiteit laat je direct paraferen door de opleider. Stuur je opleider voor elke baring die meegeteld mag worden een uitnodiging via Scorion om deze baring te valideren.

Professioneel gedrag

Je spreekt bij aanvang van de stage met je opleider het moment af wanneer zij jou de beoordeling professioneel gedrag geeft. Dit moment ligt niet meer dan 2 dagen voor het einde van de stage 1.1. Bij stage 1.2 is dit na drie weken stage (zie ook 'Toetsing stages'). Je nodigt de opleider uit in Scorion via de mail. Dit is de eindbeoordeling professioneel gedrag en is verplicht.

² In achterstandswijken, wordt een normpraktijk van 100 zorgeenheden aangehouden.

Tussentijds vraag je ook mondeling of schriftelijk om feedback op je professioneel gedrag, zodat je weet wat goed gaat en waar je aan moet werken. Zorg dat dit minimaal 1 keer gebeurt voor het moment van de eindbeoordeling; halverwege de stage is gebruikelijk.

Deeltaak leerlijn Public Health

Voor deze deeltaak spreek je met je opleider af welk consult je gaat observeren. Je mondelinge presentatie na afloop van de stage wordt beoordeeld door je werkgroep begeleider op de opleiding. Deze nodig je uit in Scorion.

Afronden van de stage

Aan het eind van de stage rond je met de opleider de stage af. Je loopt met elkaar je plan van aanpak door en evalueert in hoeverre dit gerealiseerd is.

Nodig de opleider voorafgaand aan de beoordeling in Scorion uit via de mail voor de *activiteiten lijst*, de *verrichtingenlijst* en de *eindbeoordeling professioneel gedrag*. De aantallen op de verrichtingen- en activiteitenlijst moet worden overgenomen door de opleider in Scorion, vervolgens worden de formulieren gevalideerd en verzonden.

De opleider heeft de *beoordeling professioneel gedrag* ingevuld in Scorion en spreekt deze met je door.

Na de stage

Beoordeling stages jaar 1

De beoordelingen die je ontvangt van je stageopleider zijn adviesbeoordelingen. De opleiding is eindverantwoordelijk. Daarom heeft AVAG een Stage-Beoordelings-Commissie (SBC). De SBC verifieert de volgende beoordelingen:

- *Professioneel gedrag stage*
- *KPB's*
- *Verrichtingenlijst*
- *Activiteitenlijst*

Binnen 14 dagen (10 werkdagen) na afloop van de stage zorg je dat alle benodigde documenten in Scorion staan en je de SBC via Scorion uitnodigt om jouw beoordelingen te verifiëren. Via Scorion nodig je de SBC apart uit voor ieder onderdeel (*eindbeoordeling PG*, *KPB's*, *verrichtingenlijst* en *activiteitenlijst*). Mocht in de stage geen verrichtingen en/of activiteiten hebben gedaan dan nodig je de SBC toch uit voor deze lijsten.

Ook als je je stage met een onvoldoende voor professioneel gedrag hebt afgesloten moet je de SBC uitnodigen. Je aanwezigheid wordt namelijk ook bijgehouden in het Professioneel Gedrag formulier.

De verrichtingen en activiteitenlijst moeten afgesloten zijn voordat de SBC je PG valideert. De EC's voor de KPB's stage worden alleen verkregen als je alle KPB's van die periode hebt behaald. Indien de SBC ten onrechte niet wordt uitgenodigd, kan dit vertraging opleveren bij de planning van je volgende stage.

Verder leren

Alle indrukken en ervaringen die je opdoet in de reële beroepsuitoefening, verrijken jouw leerproces en dat van anderen. Je gebruikt ze om te bekijken of je eerder opgedane kennis moet ophalen, nieuwe kennis moet verwerven, vaardigheden moet leren of herhalen of een breder spectrum aan gedrag moet ontwikkelen. Je hiervan bewust zijn, erop reflecteren, iedere keer weer na afloop van een stage en voorafgaand daaraan, zorgt voor doorgaand en betekenisvol leren. In de modules en in de studieloopbaancoaching wordt hierin een actieve houding van je verwacht.

Programma inhoudelijk

Week Verloskundig redeneren en handelen

Terwijl je in de doorlopende stage hebt geobserveerd, ga je in de komende stage oefenen en uitvoeren. Je gaat als verloskundige-in-opleiding (vio) voor het eerst actief deelnemen aan de zorg voor zwangeren, barenden en kraamvrouwen. De inhoud van de week VRH bereidt je hierop voor. De focus ligt op de prenatale en natale zorg. Je integreert medisch-technische en communicatieve vaardigheden, zodat je deze kunt toepassen, bijvoorbeeld op het zwangerenspreekuur. Daarnaast komen er zaken aan de orde die specifiek zijn voor stage, zoals de toetsing in de praktijk. Er zullen ook verplichte VHO lessen aangeboden worden.

Inhoud van de lessen en eventuele voorbereiding zullen minimaal 1 week voor aanvang op Moodle geplaatst worden. De studiebelasting voor deze week bedraagt ongeveer 32 uur.

Stage 1.1: De verloskundige aan het werk

Tijdens stage 1.1 start je met het observeren van de verloskundige aan het werk in de praktijk. Al snel zet je ook je eerste stappen in het deelnemen aan de zorg. De komende twee weken staan in het teken van prenatale consultvoering. Je oefent in het afnemen van de anamnese en het verrichten van een prenataal consult. Bij het prenatale consult benoem je je bevindingen en geef je voorlichting en advies over veelvoorkomende onderwerpen. Je speelt in op de wensen en behoeften van de cliënte. Naast het spreekuur zul je ook meelopen met de dienst. In de week Verloskundig redeneren en handelen deed je dit alles in een simulatiesetting; nu zit je met een zwangere aan het bureau. Verwacht niet van jezelf dat je het in die situatie allemaal in één keer kunt. Oefen regelmatig en vraag daarbij feedback aan de hand van het beoordelingsformulier (KPB-formulier). Wanneer je daaraantoe bent, laat je je echt beoordelen.

Mocht je voor de KPB een onvoldoende halen dan heb je tijdens de stage nog een herkans. Mocht deze ook onvoldoende zijn dan is de volgende kans in de volgende stage.

Overzicht deeltaken

- Leerlijn Klinisch redeneren en handelen, (KPB's):

Jaar 1	2.1b	Een zorgvraag formuleren na het afnemen van een volledige anamnese bij een cliënte met een onbelaste voorgeschiedenis
	2.1a	Een zwangere voorlichting geven tijdens een consult over een veel voorkomend onderwerp

Bij het werken met deeltaken moeten jij en de opleider ervan uit kunnen gaan dat je na een voldoende beoordeling van de betreffende taak, je deze taak verder zelfstandig (met supervisie) kunt uitvoeren.

- Leerlijn Public Health

Deeltaak 9.1b 2019 - 2020

In stagehandleiding jaar 1

Jaar 1	9.1b	Beschrijven van een bestaande gezondheid bevorderende interventie in de beroepspraktijk	opdracht
--------	------	---	----------

Deze opdracht is een deeltaak van de leerlijn Public Health.

Doel: gezondheid bevorderende interventies in de dagelijkse praktijk van de verloskundige herkennen, observeren en relateren aan Public Health theorie.

Introductie opdracht: werkcollege public health in module 4 en werkcollege voorbereiding stage in de week Verloskundig Redeneren en Handelen.

Het vakgebied Public Health houdt zich bezig met collectieve maatregelen om de volksgezondheid te verbeteren. De maatregelen of interventies zijn vaak gericht op bepaalde doelgroepen. Gezondheidsvoorlichting aan alle zwangeren is een voorbeeld van een gezondheidsbevorderende interventie en een collectieve maatregel. De interventie (gezondheidsvoorlichting) wordt aan de gehele doelgroep (alle zwangeren) gegeven. Dit in tegenstelling tot individuele curatieve zorg (diagnostiek en therapie), die per zwangere kan verschillen.

Als verloskundige voer je de gezondheidsvoorlichting uit. *Bijvoorbeeld:* infectiepreventie door standaard voorlichting over infectieziekten; minimale interventie strategie bij het helpen stoppen met roken (V-MIS); het geven van voedings- en leefstijladviezen. Hierbij maakt de verloskundige gebruik van zorgstandaarden.

Opdracht

Observeer tijdens de eerste week van je stage een gezondheidsvoorlichting door de verloskundige tijdens een individueel consult van een zwangere. De gezondheidsvoorlichting is gericht op infectiepreventie, leefstijl en/of voeding. *Bijvoorbeeld:* een gesprek over stoppen met roken.

Verdiep je in de theorie over determinanten van gedrag en gedragsverandering en koppel de theorie aan je observatie. *Bijvoorbeeld:* is de verloskundige vooral bezig kennis over te brengen of probeert zij ook de eigen effectiviteit van de cliënte te verhogen of aandacht te besteden aan de sociale norm door de partner erbij te betrekken?

Formuleer een kritische reflectie en conclusie over de geobserveerde interventie. Gebruik hierbij modellen en theorieën.³

Presenteer je resultaten mondeling op de eerste maandag aansluitend aan de stage aan je medestudenten in de werkgroep (eerste maandag van module 6).⁴

Werkwijze

1. Voorbereiding

- Spreek met de verloskundige af welk consult je in de eerste stageweek gaat observeren.
- Schrijf op waar je op gaat letten bij je observatie. *Bijvoorbeeld:* welke informatie geeft de verloskundige? Op welke manier doet zij dat? Hoe is deze gericht op uitbreiding van de kennis en gedragsverandering van de cliënte? Hoe komt de gegeven informatie over op de cliënte?

2. Observatie

- Observeer in de eerste stageweek een consult waarin de verloskundige een gezondheid bevorderende interventie doet gericht op infectiepreventie, leefstijl en/ of voeding.
- Maak aantekeningen (zie voorbereiding) tijdens de observatie.

3. Na de observatie

- Werk je aantekeningen uit. Geef de situatie, het onderwerp en de gegeven informatie in steekwoorden weer. *Bijvoorbeeld:* consult G2P1 10 weken, voorlichting gezonde voeding, ..(gegeven informatie)
- Reflecteer op wat je hebt geobserveerd. Onderbouw je reflectie met de theorie over gezondheidsvoorlichting.
 - Om welk gezondheidsprobleem gaat het? Welk gedrag is mogelijk oorzaak van het probleem? Welke determinanten beïnvloeden dit gedrag en op welke determinant(en) van gedrag haakt de interventie in? (zie ook ASE model, determinanten van gedrag Brug paragraaf 4.5).
 - Wat vind je van de gegeven informatie? Wat vind je van de manier waarop er werd voorgelicht? Hoe was de reactie van de cliënte hierop? Wat zou je op dezelfde manier, wat op een andere manier doen en waarom? Maak hier opnieuw de link met het ASE model of ander Public health theorie.

³ Theoretische basis:

Brug, J., Assema, P. & Lechner, L. van. (2016). *Gezondheidsvoorlichting en gedragsverandering: een planmatige aanpak*.

Mackenbach, J.P. & Stronks, K. (red). (2016). *Volksgezondheid en gezondheidszorg*

Bolt, L.L.E., Verweij, M.F., van Delden, J.J.M. (2010). *Ethiek in de praktijk*.

Staveren, R. Van. (2015). *Patiëntgericht communiceren, gids voor de medische praktijk*.

Zimbardo, P.P., Weber, A.L. & Johnson, R.L. (2017). *Psychologie, een inleiding*.

⁴ Zie toetsrooster voor datum

4. Presentatie

- Bereid een individuele presentatie voor
- Presenteer maximaal 5 minuten met gebruik van Powerpoint (maximaal 5 slides, excl. titeldia en bronnenlijst)
- Criteria voor de presentatie vind je in het 'Beoordelingsformulier mondelinge presentatie gezondheid bevorderende interventie' (zie Moodle en Scorion).

■ Leerlijn professionaliseren/ PG stage

Tijdens de stage 1.1 word je beoordeeld op je professionele gedrag (PG). Het niveau waarop je moet functioneren wordt per fase van de opleiding beschreven. Het formulier van de beoordeling 'professioneel gedrag stage' vind je op de studiegids, zie ook hoofdstuk Toetsing Stages van deze handleiding. Wordt je PG stage 1.1 met een onvoldoende beoordeeld, dan kun je die herkansen in stage 1.2.

Wettelijke verrichtingen en activiteiten

Het overzicht van de *streefverrichtingen* is te vinden op de studiegids. Bekijk de te behalen *activiteiten* gedurende de opleiding eveneens op de studiegids. Zorg dat je een uitdraai bij je hebt van de wettelijke verrichtingen en activiteiten lijst. Mocht je tijdens stage 1.1. al een activiteit hebben bijgewoond, laat deze dan paraferen door de opleider en bij je eindbeoordeling valideren in Scorion.

Stage terugkomactiviteiten (STA)

Stage 1.1 wordt gelopen in de periode die aangegeven staat in het schema. Er is één stage terugkomactiviteit op de eerste vrijdag.

Kalender-week	vorm	inhoud	duur	groepsomvang
11	Op de opleiding	HC Uitwisseling ervaringen en knelpunten. VHO Keuzemomenten in de Zwangerschap, beslismomenten (KRH). VHO Verslaglegging baring(incl. reader AVAG)	dag (6 uur)	VHO

Doelen

Je kunt:

■	1. Je opvattingen over studie en beroep onderbouwen met informatie en ervaringen die je in de stage tot nog toe hebt opgedaan.
■	2. Reflecteren op verschillen en overeenkomsten in verkregen informatie tussen een door jou afgenomen anamnese en een door de verloskundige afgenomen anamnese.

Stage 1.2: De verloskundige in opleiding (VIO) aan het werk

In de voorgaande stage heb je kennisgemaakt met de prenatale zorg in de verloskundepraktijk. In stage 1.2 oefen je ook met deeltaken behorend bij de natale en postnatale zorg.

Overzicht deeltaken

- Leerlijn Klinisch redeneren en handelen (KPB's):

Jaar 1	4.1c	Inventariseren en inspelen op wensen en behoeften qua begeleiding van een cliënte met een normaal verloop van de baring
	4.1b	Voorlichting geven aan de barende over en veel voorkomend onderwerp dat betrekking heeft op een normaal verloop van de baring
	4.1a	Een zorgvraag formuleren bij een normaal verloop van de baring met betrekken van gegevens uit de voorgeschiedenis

Jaar 1	5.1c	Onderscheid maken tussen normale en afwijkende bevindingen bij een lichamelijk onderzoek van de neonaat
	5.1b	Onderscheid maken tussen normale en afwijkende bevindingen bij een lichamelijk onderzoek van de kraamvrouw
	5.1a	Een zorgvraag formuleren bij een normaal verloop van het kraambed met betrekken van de gegevens uit de voorgeschiedenis en voorlichting geven over een veel voorkomend onderwerp

Jaar 1	6.1b	Evalueren van de zorg tijdens een nacontrole bij een cliënte met een normaal verloop van zwangerschap, baring en kraambed
	6.1a	Onderscheid maken tussen normale en afwijkende bevindingen van een nacontrole bij een cliënte

Bij het werken met deeltaken moeten jij en de opleider ervan uit kunnen gaan dat je na een voldoende beoordeling van de betreffende taak, je deze taak verder zelfstandig (met supervisie) kunt uitvoeren.

- Leerlijn professionaliseren/ PG stage

Vraag de verloskundige aan het einde van de derde week om een beoordeling van je professionele gedrag. Is de beoordeling voldoende, dan hoef je aan het einde van de vijfde week niet opnieuw beoordeeld te worden.

Neem bij een onvoldoende PG na de derde week contact op met je SLC om te bespreken hoe je de komende twee weken, totdat de beoordeling herkans PG plaatsvindt in de vijfde week, gaat aanpakken.

Wettelijke verrichtingen en activiteiten

Het overzicht van de wettelijke verrichtingen en activiteiten is te vinden op de studiegids. Zorg dat je een uitdraai bij je hebt van de wettelijke verrichtingen en activiteiten lijst. Uitgevoerde activiteiten laat je door de stageopleider aftekenen op de *aftekenlijst activiteiten* (zie Studiegids).

- **Centrum voor Jeugd en Gezin** (actief observeren)

In het kraambed komt de verpleegkundige van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) voor het eerst bij het gezin langs. Na afloop van de eerste tien dagen neemt zij de zorg voor het kind en zijn omgeving van de verloskundige over. Om in de toekomst goed samen te kunnen werken moet je deze professionals goed leren kennen. Loop in deze stage een halve dag mee met een CJG-verpleegkundige. Probeer in dit dagdeel ook de zorg op het consultatiebureau te observeren. Van de opleiding ontvang je informatie waar je deze halve dag mee gaat lopen en wat je hierin zelf moet regelen.

- Herken je de leerstof uit module 4?
- Stel de verpleegkundige de volgende vragen: Wat was jouw motivatie om voor dit beroep te kiezen? Welke opleiding heb je gevolgd? Hoe organiseer je je werkzaamheden?
- Laat de bijgewoonde activiteit aftekenen op de aftekenlijst activiteiten

Stage terugkomactiviteiten

Stage 1.2 wordt gelopen in de periode die staat aangegeven in het schema, met uitloop in de weken daarna. Er zijn twee stage terugkomactiviteiten gepland op de vrijdag.

Als je relevante casuïstiek vanuit de praktijk wil inbrengen is dat welkom.

Rooster Groningen:

STA 1 van 1.2:

SLC 8

VHO Samenwerken rondom kraambed + 2 kv

WC Nacontrole

STA 2 van 1.2:

HC Borstvoeding

VHO Borstvoeding

WC NVO Klinisch redeneren

Kalender-week	vorm	inhoud	duur	groepsomvang
23	Op de opleiding	<p>WC Het schiet niet op; klinisch redeneren NVO + eigen partusverslag</p> <p>CoVA Samen sta je sterk; samenwerken tijdens de baring en kraambed IPE 5 kraamverzorgende aanwezig voor 20 studenten (1 per groepje van 4 studenten) kraamverzorgende beschouwen als student assistent Aandacht op samenwerking (taken, rollen en verantwoordelijkheden verdeling) en COVA dmv casuïstiek: - casus durante partu: stortbevalling - casus 2 uur PP: hypothermie kind, welke instructies geef je de kraamverzorgende? - casus kraamperiode: niet plassen en geen defecatie maternaal en neonataal - casus kraamperiode: te weinig toename in gewicht.</p> <p>SLC bijeenkomst 8</p>	Dag (6 uur)	Afhankelijk van onderwijsvorm
26	Op de opleiding	<p>VHO Het is een kwestie van oefenen; aanlegtechniek borstvoeding Vóór WC veel voorkomende BV problematiek</p> <p>WC, na VHO les Aanlegtechnieken en veel voorkomende BV-problematiek Kraamverzorgende die lactatiekundige zijn of die veel ervaring met BV, uitnodigen in de les.</p> <p>WC Beschuit met muisjes; interpreteren kraambeddossier a.d.h.v. casuïstiek Aandacht op klinisch redeneren (Afhank. van planning, dit WC kan ook in wk 23)</p>	Dag (6 uur)	Afhankelijk van onderwijsvorm

Toetsing stages

Het stageprogramma in z'n geheel (alle stages van de vier studie jaren samen) moet aan een tweetal wettelijke regels voldoen:

1. 100 EC (van de totale 240 EC) moeten worden behaald door middel van stage.
2. Een minimum aantal verrichtingen moet in de stage worden behaald. Deze zijn vastgelegd volgens de AMvB (Algemene Maatregel van Bestuur) en voor jullie zichtbaar in Scorion, zie overzicht *uniforme verrichtingen* op de studiegids.

Toetsen stage 1.1		EC
Deeltaken prenataal (KPB)	Summatief	2
PG Stage	Summatief	2
Wettelijke verrichtingen en stageactiviteiten: Stage 1.1 en 1.2	Zie stage 1.2	Zie stage 1.2

Toetsen stage 1.2		EC
Deeltaken nataal en postnataal (KPB)	Summatief	3
PG Stage	Summatief	2
Wettelijke verrichtingen en stageactiviteiten: Stage 1.1 en 1.2	Summatief	2

Bijlage 1 Regels van Pendleton

TIPS voor het doen van een Korte Praktijk Beoordeling (KPB)

Wees **CONCREET**
Maak het **TOEPASBAAR**
Houd het **VEILIG**

Regels van Pendleton in het KPB gesprek:

1. Vraag de VIO wat goed ging.
2. Benoem zelf wat goed ging.
3. Vraag de VIO wat er de volgende keer beter kan en op welke wijze.
4. Benoem zelf de delen die beter kunnen en hoe dit kan.
5. Laat de VIO hooguit drie goede en drie verbeterpunten noemen.

STAPPENPLAN

1. Bereid de KPB voor

- inventariseer aandachtspunten van de vio
- overleg met vio op welk gedrag je focust
- kom plaats en tijd overeen
- creëer een veilige omgeving

2. Observeer de vio bij het uitvoeren van een taak

- observeer zonder inmenging

3. Vul tijdens observatie het KPB-formulier in

4. Bereid het feedbackgesprek voor

5. Voer het gesprek met de vio

- gebruik de ik vorm
- richt feedback op gedrag, niet op de persoon
- gebruik Pendleton regels
- spreek nieuwe KPB af om voortgang/ontwikkeling te bewaken

Bijlage 2 Logboek

LOGBOEK stage

Verloskunde praktijk/ziekenhuis:

Naam student:

Stage periode: 1.1/1.2/2.1/3.1/3.2/4.1/4.2

Datum:

Naam begeleider:

Dit formulier is bedoeld als hulpmiddel voor student en opleider bij het volgen van het leerproces. Het formulier is formatief en kan zowel op initiatief van de student als van de opleider gebruikt worden.

EVALUATIE door STUDENT

3 aspecten van mijn functioneren die goed gingen:

1.

2.

3.

3 aspecten van mijn functioneren die beter kunnen, en hoe ik ze ga verbeteren:

1.

2.

3.

FEEDBACK door OPLEIDER

Wat ging er goed? Wat kan er beter?

Verloskundige rollen (kennis & vaardigheden):

Professioneel gedrag:

Andere opmerkingen:

Bijlage 3: Overzicht formulieren

In het volgende overzicht staan de formulieren, waarmee jij en de opleider te maken krijgen. Deze formulieren zijn te downloaden via de studiegids.

Formulier	Doel	Gebruik
Formulier samenwerkingsovereenkomsten	Kennismakingsgesprek: Plan van aanpak van de student afstemmen met de mogelijkheden van de stageplaats.	In te vullen door student voorafgaand aan gesprek en laten valideren door opleider.
Korte Praktijk Beoordeling (KPB)	Beoordeling per deeltaak.	De opleider geeft feedback op het functioneren van de student bij een deeltaak. Daarbij beoordeelt de opleider of de student op level, onder of boven level functioneert. Een papieren versie kan tussentijds worden gebruikt voor feedback.
Beoordeling Professioneel gedrag stage jaar 1	Beoordeling Professioneel gedrag	De opleider beoordeelt aan het eind van de stage het functioneren van de student tijdens de stage. Drie items: omgaan met werk, omgaan met anderen en omgaan met zichzelf. Een digitale tussenbeoordeling professioneel gedrag kan tussentijds worden gebruikt voor feedback.
Aftekenlijst activiteiten per stage	Het totaal aantal activiteiten tijdens de stage vastleggen: bewijsvoering uitgevoerde activiteiten.	Tijdens de stage een activiteiten lijst op papier ingevuld door de student en ondertekend door de opleider, aanwezig bij de verrichting. Aantallen worden bij de eindbeoordeling gevalideerd in Scorion door de opleider op de digitale aftekenlijst activiteiten.
Aftekenlijst Verrichtingen per stage	Het totaal aantal uitgevoerde verrichtingen tijdens de stage vastleggen: bewijsvoering aantal verrichtingen.	Tijdens de stage een verrichtingenlijst op papier ingevuld door de student en ondertekend door de opleider, aanwezig bij de verrichting. Aantallen worden bij de eindbeoordeling gevalideerd in Scorion door de opleider op de digitale aftekenlijst verrichtingen.
Registratie baringen	Het totaal aantal uitgevoerde baringen tijdens de stage vastleggen: bewijsvoering aantal baringen.	Alle door de student begeleide baringen worden per baring in Scorion geregistreerd. Hiervoor nodigt de student de opleider van die baring uit in Scorion.

Bijlage 4: Overzicht VHO onderwijs jaar 1 (Voor stageopleider)

Vaardigheden voorafgaand aan stage 1.1

- Capillaire bloedafname: Hielprik / vingerprik
- Uitwendig onderzoek
- Infuus
- Tensie meten
- Injecteren
- Venapunctie
- Anamnese
- Consultvoering
- Uitwendig onderzoek GROW methode (tijdens stage 1.1)
- Baring:
 - VT, AROM
 - Kind ontwikkelen in Aav: verticaal (baarkruk) en horizontaal
 - Zetten episiotomie en infiltreren
 - Nageboortetijdperk
 - Begeleidingsvaardigheden
 - Samenwerking kraamzorg tijdens baring

Vaardigheden voorafgaand aan stage 1.2

- Baring:
 - Baringshoudingen
 - Niet medicinale pijnbehandeling
- Hechten
- Reanimatie natte neonat
- Handelingen borst- en flesvoeding
- Evaluatie van zorg

Toetsing

Toets-week 1 ruim voor stage 1.1: Uitwendig onderzoek, VT-AROM, Baring, Injecteren

Toets-week 2 voor stage 1.2: Nageboortetijdperk, Infuus, Venapunctie, Hechten (incl. episiotomie zetten en infiltreren), Consultvoering

Bijlage 5: Niveaus van deelname stage-activiteiten

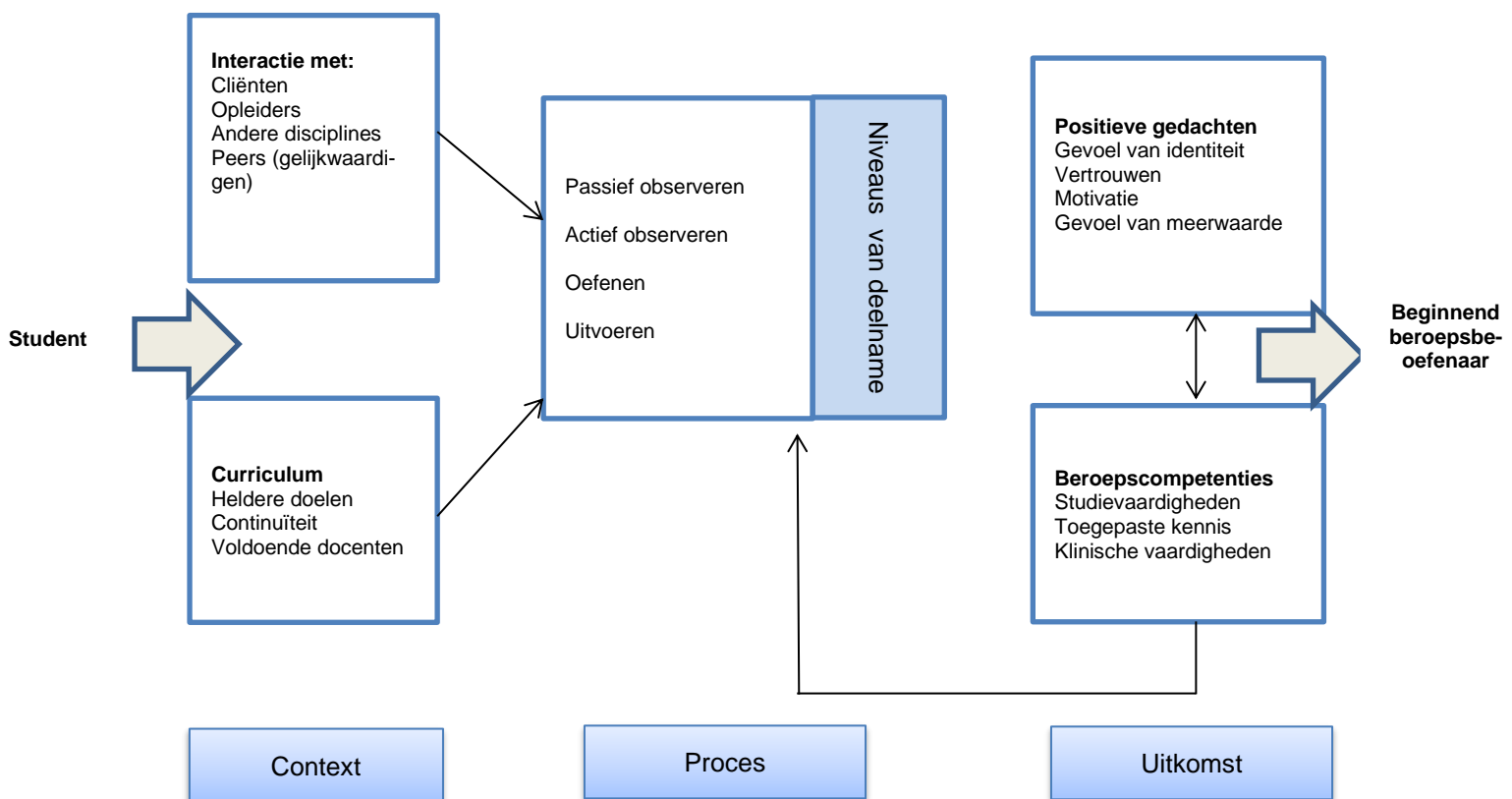
Werkplek-leren gebeurt methodisch. Verwacht niet dat je direct zelf de zorg aan de cliënten verleent. Het gehele stage programma van de opleiding heeft een zekere opbouw en geleidelijkheid. Aanvankelijk is je rol tijdens het stagelopen beperkt: je observeert. Door de aard van de leerdoelen, je toenemende kennis en vaardigheden waar je over beschikt en je zelfvertrouwen word je al snel actiever. Uiteindelijk laat je gedurende de opleiding zien dat je steeds grotere, complexere deeltaken en vervolgens de kwalificerende eindtaken (KET) van de leerlijnen kunt uitvoeren.

We onderscheiden in de stage-activiteiten vier niveaus van deelname:

1. Passief observeren: waarnemen hoe het in de realiteit gaat en daarbij kennis vergaren.
2. Actief observeren: waarnemen, kennis vergaren en interacteren met zorgverleners.
3. Oefenen: waarnemen, kennis vergaren, interacteren met zorgverleners en cliënten, en uitvoeren van handelingen na of met de zorgverlener.
4. Uitvoeren: met een geringe mate van supervisie vervullen van verloskundige (deel)taken (zie figuur 1: proces).

In de stages van jaar 1 bijvoorbeeld observeer je (passief) hoe de verloskundige voorlichting geeft, maar neem je ook (actief) een anamnese af.

Er zijn factoren die het leren op de werkplek bevorderen. Sommige daarvan hebben met de omgeving te maken (context), andere met je eigen leerproces (uitkomst). In een werkcollege over de voorbereiding van de stage wordt dit verder toegelicht. Een van de belangrijkste succesfactoren voor een goede stage is hoe gemotiveerd je over komt en of je op zoek bent naar leermomenten.

Figuur 1. Experience-based learning model: Progressie van student naar medisch beroepsbeoefenaar (Dornan 2007).

Bijlage 6

Beoordelingsformulier mondelinge presentatie 'beschrijven van een bestaande gezondheid bevorderende interventie in de beroepspraktijk'

Public Health deeltaak 9.1b. Opdracht⁵ in propedeuse Stage 1.1, presentatie in module 6

Standaardgegevens
 Student
 Studiejaar
 Datum
 Beoordelaar

Groepsgrootte publiek: Titel:	
Cesuur: per blok genoemde punten te scoren in halve punten, in totaal 2 blokken. Totaal score van 0 t/m 10 een 5,5 is voldoende.	
Inhoudelijke en communicatieve aspecten algemeen (0-4 pt)	
Aandachtspunten bij dit criterium <ul style="list-style-type: none"> ○ Stemgebruik en taalgebruik <ul style="list-style-type: none"> • <i>(articulatie, verstaanbaarheid, tempo, aansluiting doelgroep, zinsopbouw, ABN)</i> ○ Interactie en houding <ul style="list-style-type: none"> • <i>(dynamisch, rustig, oogcontact wisselende personen, vasthouden aandacht, betrekken groep)</i> ○ Gebruik media <ul style="list-style-type: none"> • <i>(functioneel, professioneel)</i> ○ Structuur presentatie <ul style="list-style-type: none"> • <i>(inleiding, middendeel, afsluiting, bronvermelding, rode draad helder, scheiding hoofd- en bijzaken)</i> 	
Feedback:	
Public Health aspecten (0-6 pt)	
Aandachtspunten bij dit criterium <ul style="list-style-type: none"> ○ Doel van de 'gezondheid bevorderende interventie' (GBI) is helder ○ Relevantie van de GBI is helder ○ Inhoud en proces GBI zijn helder ○ Gedragsdeterminanten waar op de GBI is gericht zijn voldoende uitgelegd ○ Student reflecteert op inhoud en proces van de GBI ○ Student onderbouwt reflectie met gebruik van theorie over gezondheidsvoorlichting en gedragsverandering 	
Feedback:	
cijfer	

⁵ Zie HL Stage jaar 1 Deeltaak 9.1b Public Health